

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی کیفی جرائم جنسی و منافی عفت با نگاهی بر فضای سایبر

تالیف

علی رزمان

(مدرس دانشگاه)

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	: رزمان، علی، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی کیفری جرائم جنسی و منافی عفت با نگاهی بر فضای سایبر/تالیف علی زرمان.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۴۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۱۳ - ۱۱۹.
موضوع	: جرائم کامپیوتری
موضوع	: Computer crimes
موضوع	: جرائم کامپیوتری -- پیشگیری
موضوع	: Computer crimes -- Prevention
موضوع	: جرائم جنسی
موضوع	: Sex crimes
موضوع	: تجاوز به عفت
موضوع	: Rape
رده بندی کنگره	: HV۶۷۷۳/۴ب۴ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۱۶۸/۳۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۶۰۰۸۱

انتشارات قائم‌یه یار

بررسی کیفری جرائم جنسی و منافی عفت با نگاهی بر فضای سایبر

تألیف: علی زرمان

ناشر: قانون یار

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت نسخه الکترونیکی: ۸۰۰۰ تومان

قیمت نسخه چاپی: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۴۹-۷

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (چراغ دانش سابق)

مقدمه مولف

متن کتاب بررسی کیفی جرائم جنسی و منافی عفت با نگاهی بر فضای سایبر بعد از مدتها و پس از پیمودن راههای فراوان که با حضور شیرین اساتید عزیزم، با راهنمایی ها و دغدغهای فراوانشان و شیطنتهای زیبای آن دوران، نگاه های پدر و مادرم، با چشمهای پر از برق شوق، و زیبایی حضور دوستان در کنارم، که خستگیهای این راه را به امید و روشنی راه تبدیل کرده به پایان رسید. امیدوارم بتوانم در آینده ی نزدیک جوابگوی این همه محبت آنها باشم . اکنون، با احترام فراوان برای تلاش این عزیزان برای موفقیت من این کتاب را به اساتید عزیزم وهمچنین دوستان بزرگوام جناب آقای دکتر رنجبر ریاست محترم دانشگاه پیام نور و همچنین جناب آقایان داریوش رحیمی و رحمان عسکری و کلیه کارکنان دانشگاه پیام نور تقدیم میکنم. امیدوارم پاسخگوی زحمات همگی عزیزان باشم.

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول	۱۱
کلیات	۱۱
فصل دوم	۲۹
تبعات منفی جرایم رایانه ای و مخابراتی علیه عفت عمومی	۲۹
فصل سوم	۶۱
راهکارهای مبارزه و پیشگیری از جرایم منافی عفت رایانه ای	۶۱
فصل چهارم	۸۹
راههای پیشگیری از جرائم جنسی منافی عفت در غیر فضای سایبر	۸۹
منابع و مآخذ	۱۱۳
الف- کتب فارسی	۱۱۵
ب- کتب لاتین	۱۱۶
ج- مقالات و نشریات لاتین	۱۱۹

مقدمه

پیدایش رایانه و ورود به دنیای مجازی اینترنت اثرات مثبت و منفی بسیاری را به دنبال داشته است. از جمله اثرات منفی آن پیدایش جرایم نوظهور رایانه ای و اینترنتی است که یکی از عوامل اصلی وقوع جرایم منافی عفت همچون جرم همجنس بازی، قوادی، به هیجان آمدن شهوت مجرمین می باشد که در اثر ترویج مطالب مستهجن از طریق رایانه و در فضای اینترنت افزایش یافته است. ارتکاب جرم سایبری از لحاظ عناصر تشکیل دهنده آن و بررسی و موشکافی این جرم در قالب یک کتاب مستقل ایجاب نمود که در این راستا دست به انجام این پژوهش زده شود و با بررسی و شناخت این جرم زمینه های کاهش ارتکاب آن معرفی و شناخته شود. همانطور که می دانیم یکی از مهمترین ارزشهای اخلاقی در جوامع اسلامی حفظ عفت عمومی و اخلاق حسنه در قالب های مختلف اطلاعاتی است. حفظ عفت عمومی اقدامی مهم و اصلی از وقوع جرایم بسیاری می باشد که ناشی از ایجاد هرج و مرج در رفتارهای افراد جامعه می شود. ما در این پژوهش با بررسی آسیب های اخلاقی جرایم سایبری علیه اخلاق و عفت عمومی و بررسی ارتکاب این جرم در فضای مجازی و آثار و تبعات منفی که در جامعه دارد آشنا می شویم و همان گونه که در قوانین ما به این امر تصریح شده است بهره برداری صحیح و سودمند از این فضا مستلزم رعایت هنجارهایی می باشد که تخطی از آنها می تواند باعث آسیب هایی شود و برخی از آنها حتی مسوجب جرم انگاری و مجازات گردند. با این حال چنانچه به کاربران که مانند کودکی نوپا در دریای بیکران اینترنت رها هستند آموزش های صحیحی داده نشود هر گونه مقابله با هنجار شکنی های سایبری در جهت برقراری موازین اخلاقی سایبری می تواند با ایرادات جدی حقوقی و اخلاقی مواجه شود. فلذا باید در این رابطه به این موضوع حساسیت خاص و ویژه ای به خرج داد تا در فضای سایبری ارتکاب یکسری جرایم بر ضد عفت و اخلاق عمومی زمینه ساز وقوع جرم های دیگر و از بین رفتن عفت و اخلاق عمومی نگردد. در این رابطه لازم به ذکر است که جرایم علیه اخلاق و عفت عمومی دربرگیرنده هر نوع عمل، رفتار و گفتاری می باشد که برخلاف عفت و پاکدامنی جامعه است

این جرایم متنوع و متعدد هستند برخی از آنها شامل جرایم حدی می باشد و می توان به جرایمی همچون زنا و لواط اشاره کرد و برخی دیگر تعزیری می باشند که در راستای تالیف و تدوین این اثر به تمامی جرایم، که باعث خدشه دار شدن عفت عمومی است اشاره خواهیم داشت و این موضوع را به صورت عمقی مورد تشریح و معرفی قرار خواهیم داد.

پیدایش رایانه و پس از آن دنیای مجازی اینترنت، همواره در پی خود آثار مثبت و منفی بسیاری داشته و دارد. از جمله پیامدهای سوء آن، پیدایش جرایم نوظهور رایانه‌ای و اینترنتی است. یکی از عوامل اصلی تحریک جنسی که در پی آن وقوع جرم زنا، افشای فحشاء، پورنوگرافی، قوادی و را به همراه داشته است در اثر ترویج مطالب و تصاویر مستهجن از طریق رایانه و در فضای اینترنت می باشد. یکی از ارزش های مترقی در جوامع اسلامی، حفظ عفت عمومی و اخلاق حسنه در خانواده در قالب های مختلف اطلاعاتی است. نظر به اهمیت جرایم مذکور، کتاب حاضر دو جرم قوادی و پورنوگرافی و دیگر جرائم را در این عرصه به طور خاص مورد بررسی قرار می دهیم و در این رابطه راههای پیشگیری از وقوع چنین جرائمی و حفظ اخلاق و کیان خانواده مورد مذاقه و بررسی قرار خواهیم داد.

فصل اول

کلیات

۱-۲. بررسی ماهیت و تعریف جرائم کامپیوتری و اینترنتی

در این مبحث می‌بایست در خصوص واژه‌ی جرائم کامپیوتری و اینترنتی و علل استفاده این واژه در این کتاب توضیح مختصری ارائه شود. تکنولوژی کامپیوتر را باید بستر و زیر بنای تمامی تخلفات و جرائم کامپیوتری و جرائم مرتبط با کامپیوتر دانست. جرائم در اینترنت (شبکه بین‌المللی)، جرائم علیه دیتا (داده‌ها)، جرائم در محیط سایبر (مجازی)، جرائم مولتی‌مدیا (چند رسانه‌ای) و انواع مشابه که در صفحات آتی این کتاب به شرح آن پرداخته می‌شود، توسط تکنولوژی به نام کامپیوتر قابل تحقق است. در این میان اینترنت یا شبکه‌ی جهانی را می‌توان به حق یکی از مظاهر فن‌آوری اطلاعات دانست که با پیدایش و گسترش کامپیوترهای شخصی و امکانات وسیع ارتباطات راه دور شبکه‌ی ای و مخابراتی به منصف ظهور رسید و این رسانه‌ی جهانی (اینترنت) که اکنون بیش از ۶۰۰ میلیون نفر کاربر (استفاده‌کننده) در سال ۲۰۰۲ داشته و رقمی بیش از رقم یاد شده با آن در ارتباط هستند، موجب شده تا بیش از یکصد و شصت کشور در جهان از ارتباطات رایانه‌ای بهره‌مند باشند. پس از کامپیوتر، شبکه‌ی جهانی اینترنت به عنوان یکی از مظاهر فن‌آوری اطلاعات، زیر بنا و شاهراه بسیاری از تخلفات و جرائم جدید کامپیوتری می‌باشد، لذا در این کتاب سعی شده است همگام با بررسی جرائم رایانه‌ای به معنای اعم، در کنار آن جرائم شبکه‌ای یا جرائم مرتبط با اینترنت (جرائم در سایبر اسپیس) نیز مورد بررسی قرار گیرد.

۱-۱-۲. تاریخچه و تعریف جرائم سایبری

به طور کلی تحول تاریخی جرائم کامپیوتری را از زمان پیدایش کامپیوتر را از زمان پیدایش کامپیوتر تا اوایل هزاره‌ی سوم می‌توان به سه نسل طبقه‌بندی نمود. نسل اول این گونه جرائم که تا اواخر دهه‌ی ۸۰ مصداق داشت تحت عنوان جرائم کامپیوتری بیان گردید که بیشتر شامل سرقت و کپی برداری از برنامه‌ها و جرائم علیه حریم خصوصی در کامپیوتر بود که با گسترش تکنولوژی تبادل اطلاعات و ارتباطات بین‌المللی در دهه‌ی ۹۰ جرائم نسل دوم تحت عنوان جرائم علیه داده‌ها نمود بیشتری پیدا نمود به طوری که در این دهه تمامی جرائم علیه تکنولوژی اطلاعاتی، ارتباطاتی، کامپیوتری، ماهواره-ای و شبکه‌های بین‌المللی تحت عنوان جرائم علیه داده‌ها اطلاق می‌شود.

در اواسط دهه ی ۹۰ باگسترش شبکه های بین المللی و ارتباطات ماهواره ای نسل سوم جرائم کامپیوتری، تحت عنوان جرائم سایبر (مجازی) یا جرائم در محیط سایبر شکل گرفته است که باتوجه به ماهیت خاص خود بیش از هر زمانی نظامات حقوقی را بخصوص در حقوق جزای ماهوی و حقوق جزایی بین الملل و آئین دادرسی دچار چالش های جدی نموده است. پیشینه ی تاریخی به توسعه و تحول جهانی «تکنولوژی اطلاعاتی» به دهه ی ۱۹۶۰ برمی گردد زمانی که اولین مواردی که بدان «جرم کامپیوتری» نام نهادند در مطبوعات عمومی و مجلات علمی آن زمان منعکس شد، این موارد برگرفته-ی صور اولیه و ساده به کارگیری کامپیوتر شامل جاسوسی کامپیوتری، خرابکاری کامپیوتری و سوءاستفاده ی غیر قانونی از سیستم های کامپیوتری بود.

از اواسط دهه ۱۹۷۰ مطالعات تجربی در مورد جرم کامپیوتری آغاز شد. این مطالعات تعداد محدودی از جرائم کامپیوتری را مطرح نمود اما در همان زمان تعداد بسیار زیادی جرائم کامپیوتری صورت گرفته بود که یا گزارش نشده بود یا اصولاً شناخته شده نبود. از نمونه ی این جرائم می توان به قضیه ی «امریکن اکوییتی فوندرینگ» در آمریکا (کلاهبرداری از طریق سوءاستفاده از ۵۶ هزار مورد بیمه به ارزش حداقل ۳۰ میلیون دلار) و قضیه ی «هراشتات» در آلمان (مربوط به معاملات ارزی خارجی به ارزش چند میلیون دلار که منجر به ورشکستگی بانک هراشتات در سال ۱۹۷۴ و ورود ضرر بالغ بر ۲/۱ میلیون مارک آلمان به مشتریان گردید) اشاره نمود.

دیدگاه عمومی و علمی در مورد جرائم کامپیوتری در دهه ۱۹۸۰ به گونه ای بنیادین تغییر یافت مشخص گردید که جرم کامپیوتری محدود به جرائم اقتصادی نبوده و سایر زمینه ها را هم که جنبه ی اقتصادی ندارد مثل دستکاری کامپیوتر بیمارستان یا تعدی نسبت به حریم خصوصی زندگی دیگری را نیز در بر می گیرد. در اواخر این دهه و با پیشرفت سریع تکنولوژی اطلاعات، بیش تر نظرها در زمینه جرائم کامپیوتری به انتقال غیر قانونی سرمایه ها با استفاده از ابزار الکترونیکی، ویروس ها و کرم های کامپیوتری و نفوذ یابندگان و همچنین جعل اسناد با استفاده از کامپیوتر معطوف شده بود.

خطر خرابکاری خصوصاً در سال ۱۹۸۹ آشکار شد، زمانی که در تحقیقات جنایی در جمهوری فدرال آلمان خرابکارانی (نفوذیابندگانی) آلمانی شناسایی شدند که با استفاده از شبکه های اطلاعاتی بین-المللی داده ها توانسته بودند به اطلاعات خارجی محرمانه ی آمریکا، انگلستان و چند کشور دیگر دست یافته و این اطلاعات را به سرویس امنیتی روسیه (ک.گ.ب) بفروشد.

تقریباً در همان اوان خطر ویروس ها و کرم های کامپیوتری آشکار شد، زمانی که کرم اینترنتی که توسط یک دانشجوی آمریکایی ساخته شده بود در طی چند روز نزدیک به ۶۰۰۰ هزار سیستم کامپیوتری متصل به شبکه جهانی (اینترنت) را مختل نمود.

در دهه ۹۰ میلادی هم زمان با رشد سریع تکنولوژی کامپیوتر و فراگیر شدن شبکه جهانی (اینترنت) جرائم کامپیوتری شکل و ابعاد جدیدتری به خود گرفته است. در این دهه علاوه بر جرائم شناسایی شده می توان به جرائم جدیدی از قبیل قاچاق کلمات رمز در اینترنت، جرائم در محیط سایبر (محیط مجازی) یا جرائم سایبر (جرائم مجازی)، جرائم مولتی مدیا (چند رسانه ای) اشاره نمود. فعالیت-های فرا ملی مجرمانه در خصوص جرائم کامپیوتری و اینترنتی امروزه ابعاد جدیدتری یافته و روزبه روز گسترش می یابد.

پیرامون اقدامات انجام گرفته در زمینه جرائم کامپیوتری توسط سازمان ها و مؤسسات بین المللی می-توان به موارد ذیل اشاره نمود.

-تصویب موافقتنامه ی جرائم کامپیوتری در سال ۱۹۸۶-۱۰۸۵ توسط شورای اروپا که نتیجه ی سال ها تلاش و کوشش سازمان همکاری و توسعه اقتصادی اروپا (OECD) ، کمیته ی تخصصی شورای اروپا، سازمان ملل و انجمن بین المللی حقوق جزاء، (AIDP) می باشد که هر یک از سازمان های مذکور گام های بلندی برای تدوین قوانین مرتبط با جرائم کامپیوتری برداشته و تقسیم بندی هایی در ارتباط با این گونه جرائم پیشنهاد نموده اند.

در سال ۱۹۸۹ کمیته ی تخصصی شورای اروپا در خصوص جرائم کامپیوتری، پس از بررسی نظریه-های ارائه شده توسط سازمان همکاری و توسعه اقتصادی اروپا (OECD) و نیز بررسی های حقوقی دو فهرست تحت عناوین فهرست حداقل یا اجباری و فهرست اختیاری (

برای تدوین و یکنواخت نمودن سیاست جنائی مربوط به جرم کامپیوتری) به شورای اروپا پیشنهاد نمود که مورد تصویب واقع شد.

در سال ۱۹۹۴ انجمن بین المللی حقوق جزاء (AIDP) در نشست خود یکسری اعمال و افعال را به عنوان جرائم مستقل کامپیوتری تدوین نمود.

بالأخره شورای اروپا در ۲۳ نوامبر سال ۲۰۰۱ میلادی مبادرت به وضع موافقتنامه ی جرائم کامپیوتری نمود که بدون شك نتیجه ی سال ها تلاش مستمر آن شورا و سازمان های مختلف بین المللی بوده است. لازم به ذکر است که این موافقتنامه در چهار فصل و چهل و هشت گفتار تصویب شده است .

در خصوص تاریخ وقوع جرم کامپیوتری در ایران، نمی توان وقوع آن را با سال ۱۳۴۱ که کامپیوتر وارد ایران شد همزمان دانست. کاربرد کامپیوتر در سال های اولیه بسیار محدود بوده و دهه ی ۵۰ و ۶۰ کم کم بر تعداد کامپیوترهای موجود در ایران و همچنین وسعت برنامه های کامپیوتری افزوده شد. به دلیل عدم وجود قانون مدون و آمار دقیق از جرائم و سوء استفاده از کامپیوتر نمی توان تاریخچه ای مشخص بیان نمود. ولیکن از اواخر دهه ی ۱۳۶۰ مواردی از تخلفات کامپیوتری به صورت کپی و تکثیر غیر مجاز نرم افزارها نمود پیدا کرده است که تا اوسط دهه ی ۷۰ نیز اکثر تخلفات کامپیوتری به صورت عدم ایفای تعهد توسط شرکت های طرف قرارداد بود که خود نیز ممکن است ناشی از سوء نیت و قصور متعهد و یا عدم تبیین دقیق موضوع تعهد در قرارداد باشد. در این ایام قانون حاکم بر رفع اختلاف قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ بود.

با توجه به گسترش کامپیوتر و تکنولوژی اطلاعات در ایران با گسترش تخلفات مرتبط با کپی و تکثیر غیر مجاز نرم افزارها و برنامه های کامپیوتری سر انجام پس از سال ها بحث و بررسی قانون «حمایت از پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه ای» در دی ماه ۱۳۷۹ شد که آیین نامه اول آن نیز در ۷۰ ماده تهیه و در اواخر سال ۱۳۸۰ جهت بررسی و تصویب به هیأت وزیران ارسال شد. از طرف دیگر با شیوع و وقوع جرائم مرتبط با کامپیوتر و شبکه ی جهانی (اینترنت) مقامات قضایی و انتظامی اقداماتی در رابطه با بررسی، مبارزه و پیشگیری از جرائم

رایانه ای و آموزش نیروی متخصص در این زمینه به عمل آورده اند. به عنوان مثال می توان به برگزاری همایش تخصصی بررسی جرائم کامپیوتری در سال ۱۳۸۰ اشاره نمود.

۲-۱-۲. بررسی تعاریف

هنوز اجماع بین المللی برای تعریف جرم کامپیوتری شکل نگرفته و در تعریف آن الگوی یکسانی مورد تبعیت قرار نگرفته است. این امر از یک طرف ناشی از سطح غیر یکسان تکنولوژی کامپیوتری و گسترش جرائم کامپیوتری در کشورهای مختلف و از سوی دیگر ناشی از نظرات و دیدگاه های متفاوتی است که مبنای تعاریف جرم کامپیوتری را شکل می دهد.

در این گفتار به تعاریف ارائه شده از سوی مراجع بین المللی و برخی دانشمندان در این زمینه پرداخته می شود و سپس تعریف اینترنت و ارتباط آن با جرائم کامپیوتری مطرح می گردد.

۲-۱-۳. شرایط ارایه شده از سوی سازمان های بین المللی و منطقه ای در این رابطه

قدم نخست در این خصوص از سوی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (O.E.C.D) در سال ۱۹۸۳ برداشته شد که اقدام به ارائه ی تعریفی موسع و مبهم از سوء استفاده از کامپیوتر نمود که به نظر می رسد به اشتباه به عنوان تعریف جرم کامپیوتری مورد استناد واقع شده است. برابر تعریف سازمان مذکور:

«سوء استفاده از کامپیوترها شامل هر رفتار قانونی، غیر اخلاقی یا غیر مجاز مربوط به پردازش خودکار و انتقال داده هاست». در این تعریف صراحتاً از واژه ی «سوء استفاده از کامپیوتر»، به جای واژه ی حقوقی «جرم» استفاده شده است و شامل کلیه ی رفتارهای غیر قانونی، غیر مجاز و غیر اخلاقی است و این واژه دایره ای وسیع تر از مفهوم جرم دارند. بنابراین، این تعریف به عنوان تعریف کامل و جامع جرم کامپیوتری قابل استفاده نمی باشد.

پس از اقدامات سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، شورای اروپا ابتکار عمل را بدست گرفت و در فهرست هایی که از انواع جرائم کامپیوتری ارائه نمود، اقدام به تعریف هر یک از این اشکال متنوع از جرائم کامپیوتری نمود. لیکن چون بر این باور بود که هر کوششی برای تعریف نمودن جرم کامپیوتری با نوعی نارسائی مواجه خواهد شد، خود تعریف مستقلی از جرم کامپیوتری ارائه نمود. لازم به ذکر است بعضی از محققان و متخصصان کمیته ی اروپایی

مشکلات ناشی از جرم اقدام به ارائه تعاریفی در این خصوص کرده اند- بنا به تعریف یکی از این متخصصین « هر عمل مثبت غیر قانونی که کامپیوتر در آن ابزار یا موضوع جرم باشد، جرم کامپیوتری است » از نکات مثبت این تعریف یکی آن است که عبارت «عمل مثبت غیر قانونی» را به عنوان عنصر مادی جرم لحاظ نموده است. این تعریف از لحاظ بیان عنصر معنوی جرم و عدم ذکر عمدی بودن یا نبودن آن قابل ایراد است. از جمله تعاریف دیگر متخصصین شورای اروپا سوء استفاده از کامپیوتر یعنی «هر واقعه که توأم با تکنولوژی کامپیوتر شود و بواسطه ی آن بزه دیده متحمل خساراتی شود و مرتکب به عمد، مالی یا منفعتی کسب کند یا بتواند کسب کند» این تعریف از لحاظ حقوقی مواجه با نقایص جدی می باشد و مبهم است. سازمان ملل متحد در شماره ی ۴۴ نشریه ی بین المللی سیاست جنائی با اذعان بر اینکه در زمینه جرائم کامپیوتری تعریف مورد توافقی وجود ندارد، جرائم کامپیوتری را از یک سو شامل فعالیت های مجرمانه با ماهیت سنتی مثل سرقت و جعل دانسته که همگی معمولاً در همه جا مشمول ضمانت اجراهای کیفی می شوند و از سوی دیگر شامل فعالیت های مجرمانه نوینی که در آن ها کامپیوتر امکان اینگونه سوء استفاده ها را مهیا ساخته که پیش از این امکان پذیر نبوده است. در حقیقت سازمان ملل اشاره به نوعی از طبقه بندی جرائم کامپیوتری دارد و نه تعریف جرم کامپیوتری.

در سطح ملی نیز گاه تعاریفی از جرم کامپیوتری به عمل آمده است که ذیلاً اشاره می گردد بنا به تعریف پلیس جنائی فدرال آلمان «جرم کامپیوتری در بر گیرنده ی همه ی اوضاع و احوال و کیفیاتی است که در آن شکل های پردازش الکترونیک داده ها، وسیله ی ارتکاب و یا هدف یک جرم قرار گرفته است و مبنایی برای نشان دادن این ظن است که جرمی ارتکاب یافته است». پلیس ژاپن نیز در این زمینه اعلام نموده که «جرائم متضمن اعمال توأم با بی مبالاتی یا حوادثی که موجب تخریب عملکرد سیستم کامپیوتر یا استفاده غیر قانونی از آن باشد، جرم کامپیوتری است» بنا به تعریف یک پرفسور اتریشی «جرم کامپیوتری عبارت است از هر عمل مجرمانه ای که کامپیوتر و وسیله ی ارتکاب یا راه ارتکاب آن باشد». در تعریفی که قانون گذاران کشور فنلاند از جرم کامپیوتری نموده اند «جرمی است که در برگیرنده ی سیستم داده ها یا واحدهای نرم افزار و سخت افزار به عنوان یک هدف و یا یک ابزار یا یک

رکن عمل مجرمانه است». به موجب نظر وزارت دادگستری آمریکا «هر گونه عمل ناقض قانون کیفری که مستلزم آشنایی با دانش مربوط به تکنولوژی کامپیوتر جهت ارتکاب عمل، تعقیب و یا رسیدگی به آن باشد، جرم کامپیوتری است.»

شبکه ی بین المللی یا اینترنت، نام مجموعه ای از منابع اطلاعاتی جهانی است که در سطح دنیا گسترده است. گستردگی این مجموعه به حدی است که می توان گفت هیچ انسانی نمی تواند به تنهایی تمامی اینترنت یا حتی بخشی از آن را بشناسد. سر منشأ اینترنت به سال ۱۹۷۰ و گردهمایی شبکه های کامپیوتری (محلی- داخلی) باز می گردد. در ابتدا نام این شبکه که تحت نظر وزارت دفاع آمریکا قرار داشت **Arpanet** بود.

Arpanet در طول زمان دچار تغییرات بسیار شده است و در حال حاضر این شبکه اسکلت اصلی شبکه ی جهانی اینترنت را تشکیل می دهد. اینترنت را نمی توان تنها یک شبکه ی کامپیوتری یا مجموعه ای از شبکه های کامپیوتری متصل به هم تلقی نمود. در واقع به اینترنت باید به عنوان منبع عظیمی از اطلاعات قابل استفاده نگاه شود، اینترنت به میلیون ها نفر در اقصی نقاط دنیا امکان می دهد با یکدیگر ارتباط برقرار کنند و در دانش و تجربیات خویش با دیگران شریک باشند. بدین ترتیب می-توانید به راحتی با استفاده از پست الکترونیک به تبادل نامه پردازید یا اینکه به کامپیوتری در آن سوی جهان متصل شوید و به تبادل اطلاعات پردازید. با توجه به قابلیت های بسیار بالای این شبکه ی بین المللی که مجموعه جهان را به یک شهر کوچک تبدیل نموده و از لحاظ دسترسی به نقاط و اطلاعات جای جای این دنیا با فشار دادن یک کلید امکان پذیر شده، امکان ارتکاب جرائم متعدد و مختلف چه از لحاظ جرائم سنتی و چه خلق جرائم بسیار جدید و بی سابقه را برای مجرمان به وجود آورده است. به این ترتیب جرائم اینترنتی را می توان مکمل جرائم کامپیوتری دانست به خصوص این که جرائم نسل سوم کامپیوتری که به جرائم در محیط مجازی (**Cyber Crime**) معروف است غالباً از طریق این شبکه ی جهانی به وقوع می پیوندد. در ادامه ی این اثر علمی در مبحث سوم این فصل به اهم قابلیت های اینترنت خواهیم پرداخت.